

OPFØLGNING ARBEJDSPLAN 2017

FEBRUAR 2018

OPFØLGNING PÅ ARBEJDSPLAN 2017

Danmarks Statistiks Arbejdsplan og Strategi 2020

Arbejdsplan 2017 beskriver for hver af strategiens fem hovedtemaer – Ydelser, Processer, Datakilder, Datasikkerhed og Statistiksamarbejde – de aktiviteter, der i årets løb skal understøtte strategirealiseringen.

Resultater 2017

Nedenfor gives et overblik over, hvordan det er gået med implementeringen af de strategiske initiativer beskrevet i Arbejdsplan 2017.

VIGTIGE STRATEGISKE INITIATIVER I 2017

YDELSER	PROCESSER	DATAKILDER	DATA-SIKKERHED	STATISTIK-SAMARBEJDE
→ Grønt nationalregnskab udvides → Bedre viden om deleøkonomi → Nyt lønindeks → Nemmere adgang til data → Visuelle formidling → Proaktivt pressearbejde	→ Systematisk kvalitetsarbejde → Kvalitet af europæisk statistik → Moderniseret fejlsøgning → Forretnings-kritiske virksomheder i fokus → Øget standardisering af it-systemer	→ Nye datakilder skal reducere byrderne → Kvalitet i data på socialområdet → Markedsdata om erhvervs-ejendomme → Big Data på nye områder → Øget brug af geodata	→ Revideret datafortroligheds-politik → Sikker dataudveksling → Afidentificering af persondata → Beskyttelse af virksomhedsdata i EU	→ Ny lov om dansk officiel statistik → Overdragelse af statistikker på socialområdet → Del af den fællesoffentlige digitaliserings-strategi → International statistikudvikling

YDELSER

Tilpasning til brugernes nye og ændrede behov

Det grønne nationalregnskab udvides

Det grønne nationalregnskab beskriver økonomiens afhængighed og påvirkning af miljøet. Det supplerer det traditionelle nationalregnskab og er et nyttigt redskab til at belyse bæredygtighed. I år udvider vi regnskabet med nye regnskabsmoduler for arealanvendelse, skov- og fiskeressourcer. Vi udgiver samtidig en publikation, der giver en samlet præsentation af det grønne nationalregnskab.

Nyt prisindeks for bygge og anlæg

Vi publicerer et nyudviklet outputprisindeks for forskellige byggerier – dvs. et indeks over de priser, som håndværkere og entreprenører fakturerer deres kunder. Indekset styrker statistikgrundlaget for produktivetsopgørelserne for byggebranchen, og med det nye indeks vil det fremover være muligt at følge udviklingen i outputpriserne på bygge- og anlægsopgaver.

Ny statistik om fondes aktiviteter

Vi etablerer en ny årlig statistik om fondes aktiviteter. Fondene yder et betydeligt samfundsøkonomisk bidrag, der ikke tidligere har været belyst systematisk. Statistikken opgør de samlede fondsuddelinger samt fordelingen af uddelinger i forhold til formål, virkemidler og typer af modtagere. Datagrundlaget er en spørgeskemaundersøgelse, der udvikles i tæt samarbejde med en række af de større fonde.

Bedre viden om deleøkonomi

Deleøkonomien er et dynamisk fænomen, og mange danskere tager aktivt del i den. Deleøkonomien er kendetegnet ved forretningsmodeller, som både omfatter almindelige markedsmæssige aktiviteter og non-profit aktiviteter mellem private borgere. Fælles er, at de kobler udbud og efterspørgsel sammen via online platforme, fx Airbnb. Danmarks Statistik indgår i år i et fælles projekt med Erhvervsstyrelsen om at udarbejde en statistisk afgrænsning af deleøkonomien og deleøkonomiske virksomheder. Vi arbejder også på at identificere brugbare datakilder til at belyse deleøkonomien – f.eks. til opgørelse af deleøkonomiens bidrag til udenlandske gæsters forbrug i Danmark, hvilket skal være med til at give en mere dækkende opgørelse af betalingsbalancens rejsepost.

RESULTATER 2017

→ Det grønne nationalregnskab er blevet udvidet med opgørelser af arealdække og arealanvendelse, samt ressourceregnskaber for fisk og skaldyr og for skov. Desuden er regnskabet for olie og gas udvidet med en monetær del. I marts udkom en publikation med en samlet præsentation af det grønne nationalregnskab. Udgivelsen blev fulgt op af en høring i samarbejde med Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, ligesom et af Danmarks Statistiks events på Folkemødet 2017 handlede om grønt nationalregnskab.

→ Danmarks Statistik startede publicering af et producentprisindeks for renovering og vedligeholdelse i 2017 for perioden 2014-2016 og fortsætter med en årlig publicering. Produktionen af et producentprisindeks for enfamiliehuse er lagt i drift, men publiceringen af dette kvartalsindeks er udskudt til 2018 pga. udfordringer med BBR.

→ Statistikken om fondes aktiviteter blev offentliggjort 28. juni 2017 med den første officielle opgørelse af bevillinger og udbetalinger fra danske fonde og visse foreninger, fordelt på formål. De bevilgede midler er desuden opgjort på hovedområder, virkemidler og modtagertyper. Statistikken offentliggøres næste gang i efteråret 2018.

→ Danmarks Statistik har udarbejdet en rapport, hvori der foreslås en definition af begrebet "deleøkonomi" til statistiske formål, som beskriver hvordan og i hvilket omfang deleøkonomiske aktiviteter påvirker de eksisterende statistikker og som indeholder et forslagskatalog til fremtidige tiltag til måling af deleøkonomien. Rapporten offentliggøres primo 2018.

Bredere datadækning på det sociale område

Med udgangspunkt i regeringens 10 mål for social mobilitet har Social- og Indenrigsministeriet bedt os om at bidrage til at styrke bredden i datagrundlaget på det sociale område. På den baggrund skal vi 2017 indsamle data og offentliggøre statistik på to nye områder: Ophold på landets kvindekrisecentre og udleverede hjælpemidler til ældre og handicappede.

→ Dataindsamlingen er påbegyndt på begge områder. Offentliggørelsen af statistik er dog blevet udskudt til første halvår af 2018. Datagrundlaget vedr. kvindekrisecentrene har vist sig at være for spinkelt til at kunne bære en offentliggørelse på baggrund af data for kun to kvartaler, mens data vedr. hjælpemidler ikke er modtaget fra dataleverandøren på det tidspunkt, som det var forventet.

Nyt lønindeks

Danmarks Statistiks lønindeks tilfredsstillende i høj grad EU og andre brugere, der har brug for at kunne følge udviklingen i en gennemsnitstimeløn i en given branche. Der er dog også et stort behov hos mange brugere for at kunne følge udviklingen i en timeløn, som ikke er påvirket af mængdeændringer, f.eks. personaleforskydninger inden for brancherne. Vi udarbejder derfor endnu et lønindeks, men med karakter af et fastvægtsindeks, der ikke i samme grad som det nuværende er påvirket af mængdeændringer, og som således imødekommer behovet for at kunne følge lønudviklingen inden for specifikke medarbejdergrupper med sammenlignelige karakteristika.

→ Udviklingen af et nyt lønindeks forløber planmæssigt. Det betyder, at projektet stadig forventes afsluttet ultimo 2018 med offentliggørelse af det nye lønindeks indeholdende en tidsserie på minimum otte kvartaler og fire årsstigningstakter.

Hurtigere registerbaseret arbejdsstyrkestatistik

Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) er en årlig opgørelse af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Statistikken er baseret på oplysninger om samtlige personer i den danske befolkning. Den egner sig derfor særligt til at foretage opgørelser for små persongrupper, f.eks. personer med bopæl eller arbejdssted i bestemte kommuner, samt til at foretage opgørelser over lange tidsserier, idet statistikken går tilbage til 1981. Offentliggørelsen af RAS bliver fremskyndet med tre måneder – fra april til januar, så RAS 2015 vil blive offentliggjort i januar 2017.

→ Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) 2015 blev offentliggjort den 31. januar 2017 i Statistikbanken.

Udflytning af arbejdspladser til udlandet

Viden om omfanget af udflytning af arbejdspladser til udlandet (international outsourcing) samt hvilke typer af job, der outsources, er stærkt efterspurgt. Vi opdaterer de tidligere undersøgelser om outsourcing med et nyt element, hvor der er fokus på, hvad automatisering af produktionen betyder for virksomhedernes beslutning om at flytte produktion ud af landet hhv. hjemtage produktion.

→ Danmarks Statistik har gennemført en undersøgelse om danske virksomheders udflytning af job til udlandet (international sourcing). Undersøgelsens hovedresultater er blevet offentliggjort i november 2017.

Hurtigere statistik om nye virksomheder

Flere af de registerbaserede, årlige erhvervsstatistikker er hidtil udkommet forholdsvis sent. Med udgangspunkt i nye administrative registre vil vi nu udgive foreløbige tal for generel firmastatistik, statistik om nye virksomheder (erhvervsdemografi) og højvækstvirksomheder ti måneder efter referenceårets udløb.

→ Danmarks Statistik har publiceret foreløbige tal for generel firmastatistik, statistik om nye virksomheder (erhvervsdemografi) og højvækstvirksomheder i oktober 2017. Fremadrettet vil vi fastholde dette udgivelsestidspunkt for foreløbige tal for de tre statistikker.

Virksomheder bag udenrigshandel med tjenester

Den traditionelle tilgang til udenrigshandel med tjenester er at vise hvem vi handler med og hvad vi handler med. Vi vil nu supplere disse oplysninger med statistik om de virksomheder, der indgår i Danmarks udenrigshandel med tjenester og opgøre tjenestehandlen fordelt på brancher, virksomhedsstørrelse og ejerskabsforhold. På den måde kan man f.eks. se, hvilke brancher der bidrager mest til den danske eksport af tjenester, og om de udenlandsk ejede virksomheder har en højere import end de dansk ejede. Den nye statistik baserer sig på allerede indsamlede data fra erhversstatistikkerne og udenrigshandel med tjenester og vil derfor ikke øge svarbyrden.

Styrket relevans af de statistiske udgivelser gennem analyser

Sammenhængende konjunkturstatistik

Vi samler de nuværende fire månedlige offentliggørelser af konjunkturbarometrene for hhv. industri, byggeri, detailhandel og serviceerhverv i én samlet månedlig offentliggørelse. Dette skal give et sammenhængende billede af erhvervslivets forventninger, og det er ambitionen at danne en overordnet indikator for de fire barometre – der muligvis også vil inkludere forbrugerforventningstallet. Metoden vil lægge sig op ad EU's Economic Sentiment Indicator.

Øget synlighed i samfundsdiskussionen

Gearsift i pressearbejdet

Vi skærper vores fokus på emner i den aktuelle samfundsdebat, hvor det giver værdi, at Danmarks Statistik byder ind. Målet er, at vi får styrket såvel afsætningen af vores eget indhold som vores fokus på aktuelle samfundstemaer, hvor Danmarks Statistik kan spille ind med fakta og viden. Et vigtigt element heri vil være en udvidet brug af sociale medier.

→ I 2017 har Danmarks Statistik etableret en statistik for udenrigshandel med tjenester fordelt efter virksomhedskarakteristika. Der er oprettet tre tabeller i statistikbanken, hvor udenrigshandel med tjenester er fordelt efter de indberettende virksomheders størrelse, branche og ejerforhold. Der er endvidere udviklet en offentliggørelse i Nyt fra Danmarks Statistik, hvor både udenrigshandel med varer og tjenester indgår.

→ Siden sommer 2017 har Danmarks Statistik publiceret de fire konjunkturbarometre i en samlet Nyt fra Danmarks Statistik, som endvidere indeholder en summarisk indikator baseret på de fire konjunkturbarometre og forbrugertillidsindikatoren, der sammenholdes med tilsvarende europæiske indikatorer. Typisk indeholder offentliggørelsen også en analyse baseret på udvalgte delindikatorer eller lignende.

→ For at gøre statistikkerne mere relevante i forhold til samfundsdebatten, har Danmarks Statistik har foretaget en opprioritering af pressearbejdet, så vi også har et fokus på aktuelle emner i mediedækningen. Dette har medvirket til en øget synlighed gennem omtaler og videre behandling i medierne. I 2017 blev Danmarks Statistik omtalt 30.319 gange, hvilket svarer til 9,2 pct. flere omtaler end året før. Mediehistorier, hvor Danmarks Statistiks medarbejdere blev citeret, steg til 742 i 2017 – en stigning på 84 pct. i sammenligning med året før. I pressearbejdet indgår Twitter som et vigtigt redskab. I 2017 steg antallet af engagementer til 22.300, hvilket var en stigning på 210 pct. i sammenligning med 2016.

Aktiv i Allinge

Danmarks Statistik deltager i Folkemødet 2017, hvor vi med afsæt i vores tal og viden inviterer til debat om udvalgte temaer. I år bl.a. om det grønne nationalregnskab og folkeskolen. Ligesom sidste år vil vi tilbyde andre gratis at få besvaret spørgsmål, når DST Survey gennemfører befolkningsundersøgelser for at belyse aktuelle temaer, der berøres på Folkemødet. På den måde understøtter vi Folkemødets formål om at styrke demokratiet og dialogen i Danmark.

→ Danmarks Statistik deltog med fire events i Faktaboksen (et samarbejde mellem DST, SFI, KORA og Rockwoolfonden). De fire velbesøgte events var relateret til temaerne cirkulær økonomi, folkeskolen, arbejdsmarked og økologi. Udover den direkte dialog på folkemødet og de kontakter, som blev skabt mellem DST og andre aktører, resulterede vores aktiviteter på Folkemødet i en stor gennemslagskraft både på de sociale medier og i de traditionelle nyhedsmedier. I forhold til 2016 var antallet af kildeomtaler i 2017 mere end fordoblet. De fleste omtaler tog udgangspunkt i surveys fra DST Survey samt i Bag Tallene-artikler og analyser publiceret forud for de planlagte events. Tweets relateret til Danmarks Statistiks events fik også god opmærksomhed.

Aktuelle analyser

Vi fortsætter publiceringerne af *DST Analyser*, hvor aktuelle samfundsrelaterede emner bliver behandlet og perspektiveret på baggrund af statistiske fakta. Der vil her være et fokus på at præsentere korte analyser, som retter sig mod problemstillinger, der netop nu præger den offentlige debat og udgive flere analyser om samme tema, når det er relevant.

→ I 2017 blev der udgivet 21 analyser, og mange af analyserne har haft stor bevågenhed i den offentlige debat. I gennemsnit har analyserne fået 28 medieomtaler, heriblandt forsideartikler. Analyserne har perspektiveret statistikker om et bredt felt af emner, blandt andet blev der udgivet en række analyser op til kommunalvalget i november med fokus på kommunale forskelle.

Udbygning af indtægtsdækket virksomhed i respons til markedsmuligheder og behov

Nemmere adgang til data

Vi gennemfører en række initiativer, der skal gøre det stadig nemmere for andre at arbejde på Danmarks Statistiks omfattende datamateriale samtidig med at datasikkerheden styrkes. Ministerieordningen – der giver ministerier og styrelser en fleksibel adgang til afidentificerede data i Danmarks Statistik til analyseformål – vil blive videreudviklet på baggrund af en evaluering af ordningen. I den forbindelse vil vi inddrage centrale brugere tættere i arbejdet med sikring og udvikling af kvaliteten for udvalgte områder.

→ Ministerieordningen blev ved årsskiftet 2016/17 evalueret i tæt samarbejde med de relevante ministerier. Evalueringen gav en række input til, hvordan samarbejdet kunne blive tættere og mere fleksibelt. Det er der efterfølgende arbejdet videre med. Desuden er ordningen blevet udvidet med endnu et ministerium.

Vi vil også udvide vores kursusvirksomhed på områder, hvor vi véd, at brugerne efterspørger relevant viden i forhold til data, metode og statistik. Kurserne vil både kunne afholdes i og uden for Danmarks Statistik.

→ Vores kursusvirksomhed blev udvidet med et kursus i brugen af forskermaskiner og datafortrolighed. Der blev i 2017 afholdt to sådanne kurser.

Herudover implementerer vi i Danmarks Statistiks Forskerordning online dokumentations- og bestillingssystemer for forskere, hvilket vil lette procedurerne for brug af data til forskningsformål.

→ Der er udarbejdet en kravspecifikation til det online bestillingssystem, som skal opbygges og testes i samarbejde med IT i 2018/19.

Styrket kontakt til forskningsverdenen

Specialestuderende og materiale til undervisnings- og forskningsbrug

Vi vil tilbyde et antal studerende mulighed for at skrive deres speciale i tilknytning til et statistikområde i Danmarks Statistik. Vi arbejder samtidig på at etablere en platform med undervisningsmateriale om surveys, dvs. mindre metodepapirer om eksempelvis repræsentativitet, principper for test af spørgeskemaer, opregning for manglende værdier og analyser med vægtede data.

→ Danmarks Statistik har i 2017 etableret en åben ordning for speciale- og bachelorstuderende, og de første kandidater har allerede nydt gavn af denne.

Ordningen er præsenteret på:

<https://www.dst.dk/da/OmDS/Job/studerende>

Der er endnu ikke blevet etableret en platform med undervisningsmateriale om surveys.

Fuld udnyttelse af digitale muligheder i formidlingen

Visuel og interaktiv præsentation

Vi udvider den visuelle præsentation af statistikken bl.a. med interaktive kort over kommuner, regioner og lande – alt efter statistikkens indhold. Visualisering er et stærkt formidlingsredskab, der hurtigt kan give et overblik over ellers vanskelige områder. Eksempelvis er statistikken over udenrigshandel med varer vist på et verdenskort. Vi etablerer en løsning, hvor brugerne selv udvælger data og får resultatet præsenteret på et kort. Også interaktive grafer og udvidet brug af infografik vil blive benyttet.

→ Brugere af Statistikbanken kan nu vælge at se statistikdata på landkort, hvis de indeholder en geografisk fordeling, fx ledighedsprocenter i kommunerne eller vareimport eller nationalitet vist på verdenskortet.

Kortene suppleres med forskellige grafmuligheder og både grafer og kort er interaktive.

PROCESSER

Bedre kvalitetssikring

Bedre kvalitetsstyring

Mange af Danmarks Statistiks statistikker indgår med betydelig vægt i den offentlige debat om samfundsudviklingen eller direkte som grundlag for beslutninger, der har konsekvenser for f.eks. kommunernes økonomi eller reguleringer af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. Det er derfor afgørende med en løbende kvalitetssikring. Vi intensiverer bl.a. den systematiske og løbende kvalitetsgennemgang af vores statistikker samt indarbejder kvalitetsmål i de enkelte delprocesser i statistikproduktionen, herunder dataindsamling, analyse og formidling.

Kvalitet i europæisk statistik

Vi gennemfører en række aktiviteter for at understøtte implementeringen af *Retningslinjer for europæisk statistik* hos andre statistikproducerende myndigheder. Retningslinjerne blev publiceret i 2016 på baggrund af nye EU-krav og er en håndbog i god praksis for statistikproduktion, der har til formål at sikre kvaliteten af den statistik, danske myndigheder leverer til EU (europæisk statistik). Arbejdet sker i samarbejde med de danske myndigheder, der producerer europæisk statistik.

Produktionssystem med øget anvendelse af standardløsninger, der både er robuste og fleksible

Moderniseret fejlsøgning

Hvad enten de data, vi modtager, stammer fra administrative systemer eller fra spørgeskemaer, vil de altid indeholde oplysninger, som ikke er korrekte. Fejlsøgning og fejlretning er derfor en vigtig arbejdsproces i al statistisk bearbejdning af data, og den kræver mange ressourcer i Danmarks Statistik. Frem mod 2020 vil vi foretage en gennemgribende modernisering og effektivisering af fejlsøgningen med nye standardiserede metoder og it-værktøjer. I år vil op mod 50 statistikker blive gennemgået med henblik på forbedret online validering, selektiv fejlsøgning af indkomne data og specifik fejlretning i et fælles dataarkiv.

RESULTATER 2017

→ Der er gennemført seks kvalitetsgennemlysninger i 2017, hvoraf der i forbindelse med fem af dem deltog eksperter fra Norge eller Sverige. De gennemlyste statistikker er: AKU, SILC, Overnatningsstatistikkerne, Ferie- og forretningsrejser, Forbrugerprisindekserne og Forbrugsundersøgelsen. Der har i 2017 været større fokus på, hvordan man imødekommer brugerbehov samtidigt med, at fokus har været bevaret på kvalitetsindikatorer i produktionsprocessen, effektive arbejdsgange og anvendelse af husets standardprodukter.

→ I 2016 blev der gennemført en selvevaluering af andre myndigheders (other national authority: ONA'er) statistikproduktion i forhold til *Retningslinjer for europæisk statistik*. I gennemgangen af selvevalueringerne blev det klart, at de forskellige ONA'er havde fortolket retningslinjerne meget forskelligt. I 2017 blev der derfor gennemført besøg hos ONA'erne. Disse besøg gav indblik i de forskellige modeller for statistikproduktion, der findes i de forskellige ONA'er og gav anledning til en revision af retningslinjerne og det tilhørende selvevalueringskema. Det reviderede materiale blev drøftet i Koordinationsudvalget for europæisk statistik i november 2017.

→ Projektet om Moderniseret fejlsøgning kom for alvor i gang i 2017. Samlet set blev 30 statistikker gennemgået i projektet, og ved udgangen af året var der udarbejdet 16 metoderapporter, 9 online valideringsløsninger og 17 statistikker var lagt i det fælles dataarkiv. Metoder og værktøjer er nu tilstrækkeligt modent til, at der etableres en driftsorganisation, der skal varetage omlægning af små og mellemstore statistikker fra 2018 og frem. It-værktøjer og metoder vil fortsat blive udviklet, så mere komplekse statistikker også kan omlægges til moderniseret fejlsøgning.

Fokus på at bruge ressourcerne der, hvor kvaliteten øges mest

Forretningskritiske virksomheder

Vi har fokus på at optimere samarbejdet med de største danske virksomheder, dels fordi virksomhederne foretager mange indberetninger til os, og dels fordi deres oplysninger har særlig stor betydning for statistikken – heraf betegnelsen 'forretningskritiske virksomheder'. Som led i arbejdet indfører vi en 'key account manager'-rolle til at sikre en tæt dialog med de forretningskritiske virksomheder. Vi etablerer også et nyt it-værktøj, der skal sikre, at vi anvender konsistente data for virksomhederne på tværs af de forskellige erhvervsstatistikker – med bedre kvalitet i statistikken til følge.

Øget standardisering af it-systemerne

Vi arbejder efter en ny it-strategi, der understøtter Danmarks Statistiks Strategi 2020. Et af hovedmålene er at erstatte mange it-systemer, der er udviklet til at understøtte specifikke statistikker, med generelt anvendelige standardsystemer.

Vi vil blandt andet implementere et standardprogram til beregninger i betalingsbalancen. Systemet anvendes allerede i en række af nationalregnskabets statistikker. På denne måde sikres en større sammenhæng mellem statistikkerne, og der spares it-udviklings- og vedligeholdelsesressourcer. Vi vil også udvikle et nyt fælles it-system til produktion af alle regnskabsstatistikkerne for jordbrug og akvakultur, der vil kunne modtage og behandle både regnskabsdata og administrative data samt levere det omfattende datasæt, som årligt leveres til EU-Kommissionen til brug for opfølgning på den fælles landbrugspolitik.

→ Danmarks Statistik har arbejdet med en driftsmodel for kontakten til og behandlingen af data fra de største virksomheder og har introduceret key account en management-rolle for en række af virksomhederne.

Fra januar 2018 er der oprettet en central enhed i Danmarks Statistik med ansvar for dette arbejde.

→ Standardsystemet for Nationalregnskabet er udvidet med beregninger for betalingsbalancen. Systemet forventes taget i brug i januar 2018.

→ Ibrugtagning af it-systemet til regnskabsstatistikkerne for jordbrug og akvakultur vil blive fuldt implementeret i 2018. Jordbrugskomponenten blev færdigudviklet i 2017, mens arbejdet med akvakomponenten vil være afsluttet i første kvartal 2018.

DATAKILDER

Fortsat reduktion af indberetningsbyrden

Max-grænser for deltagelse i statistikker

Gennem mange år har små virksomheder med færre end ti ansatte højest skulle indberette til tre lovpligtige statistikker i løbet af et kalenderår. Det sikrer, at indberetningsarbejdet fordeles blandt flere virksomheder, og at ingen pålægges unødigt mange indberetninger. Efter forslag fra Erhvervsstyrelsens Virksomhedsforum udvides dette princip nu, så mindre virksomheder med 10-19 ansatte højest skal indberette til seks statistikker og mellemstore virksomheder med 20-49 ansatte højest skal indberette til ni statistikker.

Nye datakilder skal erstatte indberetning

Vi undersøger løbende potentialet for at erstatte indberetninger med nye datakilder og nye oplysningstyper. På den måde vil vi reducere indberetningsbyrden ved at automatisere overførslen af eksisterende oplysninger fra eksterne systemer via sikre forbindelser. Vi indgår bl.a. i Erhvervsstyrelsens projekt om automatisk erhvervsrapportering af digitale regnskabsdata.

Strategiske alliancer med centrale dataleverandører og registrejere

Højere kvalitet i data på socialområdet

For at begrænse kommunernes indberetningsbyrde mest muligt er det vigtigt at udnytte de data, som i forvejen findes i kommunernes administrative it-systemer, til udarbejdelsen af statistik på det sociale område. En af de helt centrale problemstillinger vedr. kvalitet, dækningsgrad og rettidighed i socialstatistikkerne er imidlertid, at kommunerne med god grund fokuserer på den administrative anvendelse af deres data og ikke på den statistiske. I samarbejde med KL og Børne- og Socialministeriet vil vi arbejde mere målrettet på at få sat øget fokus på dataleverancer til Danmarks Statistik.

Konsistente tal om kommunerne

Både kommunerne og andre benytter i vidt omfang informationer fra både Danmarks Statistik og fra det Fælleskommunale Ledelsesinformationssystem (FLIS), der indeholder data og nøgletal fra kommunerne på det sociale område. I samarbejde med KL vil vi arbejde på, at der skabes bedre konsistens mellem oplysningerne i FLIS og statistikkerne fra Danmarks Statistik på socialområdet.

RESULTATER 2017

→ Danmarks Statistik arbejder vedvarende på at lette indberetningsopgaven for virksomhederne. I 2017 har Danmarks Statistik implementeret grænser for, hvor mange statistikker små og mellemstore virksomheder maksimalt kan deltage i. Det betyder, at virksomheder med hhv. 0-9, 10-19 og 20-49 beskæftigede højest skal indberette til hhv. 3, 6 og 9 statistikker om året.

→ Danmarks Statistik samarbejder med Erhvervsstyrelsen og SKAT om projektet Automatisk erhvervsrapportering. I 2017 er der gennemført analyser af muligheden for, at der automatisk kan genereres en indberetning til regnskabsstatistikken direkte fra virksomhedernes bogholderisystemer. På dette grundlag vil der i 2018 blive udarbejdet en proof of concept for en indberetningsløsning.

→ Danmarks Statistik og Kommunernes Landsforening spiller en meget aktiv rolle i Børne- og Socialministeriets arbejde med datastrategien på socialområdet. I regi heraf er der på både børne- og ungeområdet og områderne for udsatte voksne blevet iværksat en række målrettede møder med både kommuner og dataleverandører med fokus på dataleverancerne. Der er ligeledes foretaget en række undersøgelser, som tilsammen har lagt kiemen til en række indledende overvejelser om den fremtidige indberetnings- og kommunikationsstrategi i forhold til kommunale indberettere.

→ Der er på både ældre- og handicapområdet afholdt en række møder, hvor procedurerne for dannelsen af data i de to systemer er blevet gennemgået, og forskelle er forsøgt udlignet eller forklaret. Møderne har ligeledes ført til en aftale om det fremadrettede samarbejde mellem Danmarks Statistik og Kommunernes Landsforening vedr. data på handicapområdet, som skal danne udgangspunkt for tilsvarende aftaler på andre socialområder.

Markedsdata om erhvervsejendomme

Vi påbegynder i år indsamling af markedsdata om erhvervsejendomme og erhvervsgrunde til brug for bl.a. det kommende nye ejendomsvurderingssystem. Vi samarbejder med dataleverandører og Skatteministeriet om opbygning af et nyt statistisk grundlag, som dels skal anvendes i Skatteministeriets modeller til vurdering af erhvervsejendomme og erhvervsgrunde, og dels kan benyttes til løbende at publicere statistiske nøgletal om erhvervsejendomme.

Big data på nye områder

Vi arbejder på i stadig højere grad at udnytte 'Big data' i statistikproduktionen. Big data består af de elektroniske spor, vi efterlader i den digitale verden, og de giver os helt nye muligheder for at belyse samfundsrelevante spørgsmål. Big data kan også anvendes som erstatning for traditionelle datakilder, som fx surveys, med henblik på at minimere svarbyrden og gøre statistikproduktionen mere effektiv. Arbejdet med Big data kræver nye metode- og it-kompetencer blandt medarbejderne, og der vil blive arbejdet intensivt med at opdyrke disse.

Vi arbejder blandt andet med udvidet brug af stregkodedata fra supermarkeds kæder og regnskabsdata (XBRL-data) fra finansielle virksomheder, som vil reducere svarbyrden, samtidig med at kvaliteten øges. Desuden deltager vi i internationale projekter om henholdsvis energiforbrug i virksomheder og husholdninger med anvendelse af højfrekvente målerdata ("smartmeter"), og om skibstrafik fra automatiske positionsdata (AIS), der skal anvendes til berigelse af eksisterende statistik samt til en ny opgørelse af bl.a. emissioner, og som forventes både at reducere svarbyrden og effektivisere statistikproduktionen.

Øget brug af geodata

Vi implementerer en ny strategi for brug af geodata. Geodata rummer betydelige uudnyttede muligheder – både for den løbende statistikproduktion og for ad-hoc analyser, hvor geodata kan bruges til at kombinere forskellige oplysninger. Geodata kan blandt andet bidrage med ny viden inden for områder, der i disse år har stort samfundsmæssig fokus, som f.eks. urbanisering, udkantsområder, jobflytning, pendling og miljøbeskyttelse.

→ Der er etableret leveranceaftaler med alle planlagte dataleverandører, og første leverance af data til Skatteministeriet vil ske i september 2018. Arbejdet med Danmarks Statistiks publicering påbegyndes derefter.

→ Danmarks Statistik udarbejder inden medio 2018 en strategi for arbejdet med Big Data. Udarbejdelsen er baseret på erfaringerne med nye datakilder og på input fra det internationale samarbejde i EU og FN.

→ Stregkodedata indgår nu i produktionen af forbrugerprisindekset. Udnyttelsen af de øvrige nævnte Big data eksempler er stadig på et tidligt stadie og vil blive taget med i strategiarbejdet."

→ En strategi for øget brug af geodata er blevet vedtaget, og implementeringen af de definerede projekter er igangsat. Danmarks Statistik har ansøgt og modtaget et EU-grant til delvist at finansiere nogle af projekterne.

Danmarks Statistik har etableret en intern gruppe, Forum for geodata, som sikrer erfaringsudveksling og løbende opfølgning på strategien, og har påbegyndt øget anvendelse af kortdata i fx analyser.

Andelsboligdata

Vi påbegynder indsamling af informationer om andelsboligpriser m.m. fra andelsboligforeningerne og deres administratorer. Oplysningerne skal bruges til beregning af et prisindeks for andelsboliger, svarende til det, der findes for ejerboliger. Andelsboligforeningerne indberetter allerede i dag beslægtede oplysninger til Erhvervsstyrelsen. Vi arbejder derfor for, at der udvikles en fælles indberetningskanal, så indberetning af andelsboligoplysninger kun skal ske via én indberetningsløsning.

➔ Indsamlingen af informationer om andelsboligpriser m.m. er ikke kommet i gang som planlagt, idet en forudsætning var, at det sker via Erhvervsstyrelsens portal. Det har ikke været muligt for Erhvervsstyrelsen at deltage i arbejdet i tilstrækkeligt omfang til at planen kunne nås.

DATASIKKERHED

Højere standarder for omgang med data

Opdateret politik for datafortrolighed

Danmarks Statistiks datafortrolighedspolitik indeholder regler og retningslinjer for vores egen behandling af fortrolige data samt for eksterne brugere af vores ordninger for brug af afidentificerede data fra Danmarks Statistik, f.eks. forskerordning og ministerieordning. Vi har netop revideret datafortrolighedspolitikken. Den er først og fremmest blevet forenklet, så principperne fremstår mere klart. Herudover forholder den sig til de seneste års udvikling – herunder mulighederne for videregivelse af data til statistikformål til andre offentlige myndigheder. Den reviderede politik skal nu implementeres både i relation til de muligheder og begrænsninger, der er for eksterne databrugere, og for vore medarbejders adgang til og brug af data.

Udveksling af data skal altid ske sikkert

Vi sender kun identificerbare data til eksterne, når det er velbegrundet, og når der foreligger specifik lovgivning eller databehandlaftaler. Det sker altid ved, at data krypteres eller sendes via sikre linjer. Eksterne brugere, som foretager analyser i vores it-miljø kan hjemtage aggregerede data. Det logger vi, og vi foretager løbende stikprøvekontrol af, at reglerne overholdes. Når vi modtager data fra eksterne, vil vi fremover stille krav om, at data altid skal være krypterede.

Sikring af den fysiske sikkerhed for vores data

Afidentificering i intern databehandling

Vi etablerer en central modtageenhed, der fremover vil stå for at modtage data, og hvor kun få autoriserede medarbejderne får adgang. Disse medarbejders databehandling logges, og det undersøges ved stikprøvekontrol om reglerne overholdes.

Når data er modtaget i den centrale enhed, bliver de straks afidentificeret. Herefter stilles kun de afidentificerede data til rådighed for statistikproduktionen. Afidentificeringen sker fx ved, at CPR-numre erstattes med et anonymt løbenummer. Det kræver betydelige ændringer i statistikproduktionen. Omlægningen sker på alle statistikområder i en prioriteret rækkefølge i 2017 og i 2018.

RESULTATER 2017

→ Implementeringen af datafortrolighedspolitikken og de udfordringer, der løbende opstår i fortolkning og anvendelse af politikken, drøftes i Datafortrolighedsudvalget, og fremgår af udvalgets årlige rapport til Danmarks Statistiks direktion. Udvalget har blandt andet præciseret reglerne for den nye mulighed for videregivelse af data til andre offentlige myndigheder til statistiske og analyseformål.

→ Der er i 2017 sat et såkaldt 'hjemtagningsprogram' til Forskerservice i drift, hvor brugernes download af data tjekkes for personidentificerbart indhold, og hvor download tjekkes i forhold til, hvor data sendes hen.

Desuden er der i 2017 oprettet en procedure, der sikrer, at medieborne forsendelser ud af huset altid sker i krypteret form.

Endelig er der i slutningen af året gennemført en pilottest med Statens Arkiver vedr. sikker transmission af data fra Danmarks Statistik til Statens Arkiver.

→ Der er i 2017 etableret en central enhed, hvor data ved modtagelsen automatisk afidentificeres, således at CPR-numre bliver erstattet med anonyme løbenumre.

I de tilfælde, hvor der undtagelsesvist er brug for CPR-nummeret senere – eksempelvis i forbindelse med udsendelser via Digital Post – logges alle forespørgsler på omvekslingen, ligesom der løbende foretages stikprøvekontrol for at sikre at reglerne overholdes.

Omlægningen af statistiksystemer til at benytte afidentificerede data sker løbende i 2018 og i prioriteret rækkefølge. Den samlede omlægning af statistikproduktionen til at benytte afidentificerede data forventes dog at have længere tidsmæssig udstrækning.

Afgrænset og sikker udveksling af data i det europæiske statistiksystem

Beskyttelse af virksomhedsoplysninger

EU-Kommissionens forslag til en kommende forordning om erhvervsstatistik indebærer, at detaljerede oplysninger om danske virksomheders vareeksport til andre EU-lande udveksles med statistikmyndighederne i de respektive importlande. Formålet er at reducere indsamling af importoplysninger og dermed reducere indberetningsbyrden markant. Danmarks Statistik lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at der etableres klare grænser for, hvornår der kan ske dataudveksling og på, at der er maksimal datasikkerhed. Danmark tog i 2016 initiativ til at få vedtaget fælles principper for dette i EU, og vi vil arbejde aktivt for, at disse principper bliver lovsikret i selve forordningen.

→ EU-Kommissionens forslag til en kommende forordning om erhvervsstatistik er nu fremsat og er i forhandlingsfasen. Danmarks Statistik vil også fremover i forbindelse med gennemførelsesretsakterne arbejde for, at udveksling af fortrolige data mellem medlemsstaterne sker med maksimal datasikkerhed, både ift. selve udvekslingen og ift. hvordan de udvekslede data anvendes i modtagerlandet.

STATISTIKSAMARBEJDE

Styrket samarbejde og koordinering i det danske statistiksystem

Overdragelse af statistikker på socialområdet

Som en del af Social- og Indenrigsministeriets strategiske arbejde med at styrke datagrundlaget på socialområdet er det besluttet at flytte Stofmisbrugsdatabasen fra Socialstyrelsen til Danmarks Statistik pr. 1. januar 2017. Vi vil herfra, i samarbejde med registrejerne, drifte, udvikle og vedligeholde databasen til gavn for dataindberetterne, registrejerne og andre interessenter på stofmisbrugsområdet.

Danmarks Statistik har ligeledes overtaget ansvaret for de statistikker på det sociale område, som tidligere blev varetaget af Ankestyrelsen, f.eks. anbringelser af udsatte børn og unge. I samarbejde med bl.a. Børne- og Socialministeriet og KL arbejder vi på at begrænse indberetningsbyrden for kommunerne, effektivisere driften, forbedre datakvaliteten og udvikle statistikprodukterne.

Fælles konsistent datagrundlag hos offentlige producenter

Vi bidrager til den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi

Til den statistiske produktion har Danmarks Statistik adgang til mange offentlige data. Vi kender disse data og deres kvalitet, og vi foretager rettelser i data, så de opfylder kvalitetskravene til produktion af officiel statistik. Vi har derfor opbygget kompetencer med hensyn til kvalitet og dokumentation i overensstemmelse med internationale standarder. For at dele denne viden og erfaring deltager vi i forskellige arbejdsgrupper under den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-2020. Vi er ligeledes centrale og erfarne brugere af fællesoffentlige løsninger, som f.eks. Virk-portalen og Digital Post. Også her bidrager vi i arbejdsgrupper og som deltagere i pilottest.

RESULTATER 2017

→ Efter overtagelsen af ansvaret for Stofmisbrugsdatabasen er der blevet arbejdet intensivt med at forbedre datakvaliteten og de processer, der er forbundet med sikring af kvaliteten. Det er lykkedes at komme et langt stykke af vejen, således at de data for 2015 og 2016, som blev offentliggjort i december 2017, har fået et mærkbart kvalitetsløft.

→ Der er igangsat en række tiltag som tilsammen imødekommer en stor del af målene. Blandt andet er der, i samarbejde med Børne- og Socialministeriet, afholdt målrettede møder med kommuner og systemudbydere om indberetningskrav og udfordringer. Der er ligeledes – i samarbejde med Socialstyrelsen – foretaget en målrettet og tilbundsående kvalitetssikring af anbringelsesdata med udgangspunkt i en analyse af kommunernes behov. Arbejdet fortsætter i 2018.

→ Danmarks Statistik indgår primært med i det initiativ, som hedder "8.1. Gode data og effektiv datadeling", hvor vi deltager i såvel koordinations- som styregruppe og har været med i en del arbejdsgrupper. Heraf skal følgende indsatser fremhæves: deltagelse i udarbejdelse af "Hvidbog om arkitektur" samt i "Regler for data- og begrebsmodellering". Desuden har Danmarks Statistik deltaget i reviews af en række løsninger, blandt andet Næste Generation af Digital Post.

→ Herudover har Danmarks Statistik i 2017 i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsministeriet gennemført et pilotprojekt, hvor juridiske, administrative, tekniske og økonomiske rammer for data-deling med Danmarks Statistik er afdækket med henblik på efterfølgende testning i praksis i 2018. I pilotforsøget deltog Digitaliseringsstyrelsen på uformel basis med henblik på sparring og vurdering af grænseflader til andre digitaliseringsinitiativer i staten. Der er indleveret dokumentationsrapport til Økonomi- og Indenrigsministeriets departement mhp. beskrivelse af forløbet og de opnåede resultater i 2017.

Ny lov om dansk statistik

Udkast til ny lov i høring

En ny lov om dansk statistik har i løbet af 2016 været under udarbejdelse. Fremsættelse i Folketinget er blevet udskudt til Folketingsåret 2017/2018 og et færdigt lovudkast forventes sendt i høring i foråret 2017. Formålet med den nye lov er at fastlægge rammerne for udvikling, indsamling, udarbejdelse og formidling af officiel statistik i Danmark, herunder koordination i det danske statistiksystem, implementeringen af begrebet 'officiel statistik' samt organiseringen af Danmarks Statistik. Den nye lov erstatter den eksisterende lov om Danmarks Statistik fra 1966, som ikke længere er tidsvarende, når det kommer til standarder for uafhængighed og kvalitet, brug af nye datakilder, datafortrolighed mv. Herudover har den nye lov til formål at udmønte den reviderede forordning om europæisk statistik fra 2015, der stiller øgede krav til uafhængighed, kvalitet og koordination.

- Den nye lov blev fremsat i Folketinget 29. november 2017 og forventes at træde i kraft 1. juli 2018.
- Lovforslaget er fremsat som en revision af lov om Danmarks Statistik – og ikke som det oprindeligt var planen – en national statistiklov. Lovforslaget indfører en ordning om officiel statistik, hvor det er frivilligt for offentlige institutioner at deltage, og hvor Danmarks Statistik koordinerer ordningen. Desuden omfatter lovforslaget en række ændringer af organiseringen af Danmarks Statistik, der bl.a. er affødt af bestemmelser i den reviderede forordning om europæisk statistik fra 2015, som stiller øgede krav til uafhængighed, kvalitet og koordination i statistikproduktionen. Derimod indeholder det fremsatte lovforslag ikke bestemmelser om datafortrolighed eller adgang til nye datakilder.

Dansk aftryk i EU og andre internationale fora

EU-rammeforordninger for social-, erhvervs- og landbrugsstatistik

Vi arbejder aktivt for at sikre danske interesser i forbindelse med forhandlingerne af en række nye EU-rammeforordninger vedr. social-, erhvervs- og landbrugsstatistik. Rammeforordningerne samler en lang række deltaljerede forordninger på de tre områder. Formålet er at øge fleksibiliteten i den juridiske arkitektur, så det fremover bliver lettere at ændre indholdet i statistikkerne på baggrund af ændrede brugerbehov. Under forhandlingerne vil vi særligt arbejde for, at de juridiske rammer giver den nødvendige fleksibilitet, samtidig med at der sikres gennemsigtighed om de krav, der stilles til medlemsstaterne, herunder om forordningernes omkostninger og svarbyrder, at det fortsat vil være muligt at bruge af administrative registre i statistikproduktionen samt at udveksling af fortrolige data inden for det europæiske statistiske system overholder de fælles vedtagne principper herfor.

- Danmarks Statistik har taget aktivt del i det lovforberedende arbejde i det europæiske statistiske system. Rammeforordningerne for social- og landbrugsstatistik har været forhandlet på 13 rådsarbejdsgruppemøder, hvor man fra dansk side har lagt vægt på, at der sikres gennemsigtighed i de krav, der stilles til medlemsstaterne – herunder ikke mindst mht. indberetningsbyrde og produktionsomkostninger. Det er gennem et tæt samarbejde med en række medlemsstater i rådsregi lykkedes at vinde tilslutning til en række præciseringer og afgrænsninger af Kommissionens delegerede beføjelser. Derimod har det vist sig vanskeligere at fastholde de opnåede resultater i de efterfølgende trialogforhandlinger mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.
- Rammeforordningen for erhvervsstatistik blev fremsat i marts 2017, men har endnu ikke været forhandlet i rådsarbejdsgruppen for statistik.

Kvalitetsstandarder for registerbaseret statistik

Vi leder det faglige arbejde i EU om kvalitetsstandarder for registerbaseret statistik. Det foregår i form af et såkaldt ESSnet om kvalitet af 'multisource'-statistik. Der sættes i år fokus på udarbejdelse af oplæg til guidelines for arbejdet med kvalitet for den registerbaserede statistik.

- Danmarks Statistik er koordinator og aktiv deltager i ESSnet on Quality of Multisource Statistics (i daglig tale KOMUSO), der har deltagelse af otte lande. I 2017 blev første projektperiode afsluttet og anden projektperiode startet op. I anden projektperiode er fokus på at transformere de mere teoretiske overvejelser fra første projektperiode over i mere tilgængelige og praktisk orienterede guidelines.

Bidrag til international statistikudvikling

Vi deltager aktivt i det internationale statistiksamarbejde på en lang række områder. Som eksempler på aktiviteter i 2017 kan nævnes, at vi bidrager til planlægningen af FN's første World Data Forum, der afholdes i januar 2017, om udvikling af datagrundlag og statistiske kompetencer til at understøtte FN's nye bæredygtighedsmål. Her har vi især fokus på brug af administrative data i produktionen af officiel statistik.

Vi indgår desuden i FN's ekspertgruppe om statistik vedr. international handel og økonomisk globalisering.

Hvert andet år afholder ISI – The International Statistical Institute – en global conference, og i år deltager vi med oplæg om bl.a. kvalitetskriterier for registerbaseret statistik og om landbrugsstatistik.

Vi er desuden vært for Pacioli-konferencen om metoder inden for regnskabsstatistik for jordbrug.

Desuden varetager vi i 2017 og 2018 formandsskabet for den Europæiske Komite om penge, finansiel og betalingsbalance statistik, som bl.a. arbejder for at koordinere statistikkerne fra de nationale statistikinstitutioner og Eurostat med statistikkerne fra de nationale centralbanker og ECB.

Fra 2017 indtræder Danmarks Statistik ligeledes i Vision Implementation Group i Det Europæiske Statistiksystem.

→ På World Data Forum gennemførte Danmarks Statistik i samarbejde med kolleger fra de øvrige Nordiske lande en serie med oplæg og workshops om brug af administrative data i statistikproduktionen. Der var stor interesse for emnet, og arrangementer var meget velbesøgte.

→ FN's ekspertgruppe om statistik vedr. international handel og økonomisk globalisering har fået til opgave at udarbejde en manual om måling af økonomisk globalisering. Danmarks Statistik deltager aktivt i dette arbejde som medforfatter. Manualen forventes færdiggjort i 2018.

→ Danmarks Statistik deltog med to indlæg på The International Statistical Institute 2017: Det ene oplæg handlede om generelle kvalitetskriterier for administrative data (et produkt fra ESSnet KOMUSO), det andet handlede om landbrugsstatistik.

→ Danmarks Statistik var primo oktober vært for den internationale Pacioli-konference om metoder inden for regnskabsstatistik for jordbrug. Værtsskabet markerede 100 års-jubilæet for regnskabsstatistik for jordbrug i Danmark. I den anledning blev der udgivet en jubilæumspublikation, som blev skrevet i samarbejde med forskere og policybrugere på området.

→ I 2017 har den Europæiske Komite (CMFB) fastlagt en fælles europæisk revisionspolitik for nationalregnskaber og betalingsbalance, udgivet udtalelser om sektorklassifikationer i 2 medlemslande samt udgivet en udtalelse om et metodespørgsmål i statistikken om offentlige finanser.

→ Danmarks Statistik indtrådte i ESS Vision Implementation Group (VIG) og har bidraget til VIG's input til ESSC om bl.a. 'ESS beyond 2020' og 'access to privately held data'. Desuden har VIG drøftet fremdrift i ESS VIP-projekterne.

